

Borze v preteklem tednu

www.nlbskladi.si

01. julij – 05. julij 2013, leto V, št. 28

Trgi plešejo pod taktirko ECB

Da centralnim bankam še ne zmanjkuje »streliva«, sta pretekli teden dokazali Evropska (ECB) in Angleška (BOE) centralna banka. Borze so navdušile tudi solidne objave z ameriškega trga dela, pozitivno vzdušje pa so nekoliko skazili nemiri v Egiptu in negotovost glede morebitnega razpada vladajoče koalicije na Portugalskem.

Regija	Donosnost v zadnjem tednu (28.6.2013 - 5.7.2013)*	Donosnost letos (31.12.2012 - 5.7.2013)*
Svet - MSCI World	+2,44%	+11,33%
ZDA - S&P 500	+2,96%	+17,67%
Evropa - DJ STOXX 600	+1,15%	+3,09%
Japonska -Topix	+4,49%	+21,40%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-1,11%	-10,58%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

Predsednik ECB Mario Draghi je v četrtek na zasedanju ECB napovedal nadaljevanje spodbujevalnih monetarnih ukrepov. Ključna obrestna mera je sicer ostala nespremenjena pri 0,5 %, a obrestne mere bodo ostale nizke za nedoločeno obdobje, vse do zmanjšanja verjetnosti negativnih scenarijev, kar je pretekli četrtek evropske delnice podražilo za prek 2 %. Do sedaj sta tako Draghi kot tudi njegov predhodnik Trichet vedno poudarjala, da se ECB ne zavezuje glede morebitnih prihodnjih ukrepov. Razlog za izjemen ukrep je v rastočih dolgoročnih obrestnih merah držav evroobmočja, kar škodi gospodarskemu okrevanju, in po mnenju ECB še vedno prisotnemu tveganju negativnih scenarijev v evrskih državah. Sredi tedna objavljeni podatki za junij o proizvodni in storitveni aktivnosti (PMI composite) v evroobmočju namreč nakazujejo, da se aktivnost še vedno krči. Tudi stopnja brezposelnosti je maja porasla na 12,2 %, kar je nov rekord od nastanka evroobmočja. Tako tudi ni presenečenje, da je Draghi pustil odprte možnosti za znižanje depozitne obrestne mere, po kateri banke lahko posojajo ECB, pod 0 %, namen tega ukrepa pa bi bil spodbuditi posojanje bank gospodarstvu. ECB je sledila tudi BOE, ki je kljub v zadnjih tednih boljšim gospodarskim objavam podaljšala obdobje nizkih obrestnih mer.

Bolj spodbudne objave so pretekli teden prišle iz Španije. V državi s 27-odstotno stopnjo brezposelnosti se je v juniju število novih zahtevkov za nadomestilo v primeru brezposelnosti znižalo najbolj od vsaj leta 1996. Poleg začetka turistične sezone naj bi bil razlog za takšno znižanje po mnenju španskih politikov tudi rastoči izvoz kot posledica precej ostrih, a še ne zadostnih strukturnih reform. To je bilo v preteklem tednu vidno tudi v objavljenem podatku o proizvodni aktivnosti (PMI manufacturing), ki se za razliko od evroobmočja v juniju ni skrčila (z objavljenim podatkom 50 proizvodna aktivnost ostaja nespremenjena). Po drugi strani je negotovost vnesla Portugalska, ki se ji je zaradi morebitnega razpada koalicije cena 10-letnega zadolževanja zvišala s pod 7 % na dobrih 8 %. Morebiten razpad koalicije bi namreč otežil nadaljnje varčevalne ukrepe za znižanje proračunske luknje, kar bi pod vprašaj postavilo tudi morebitno nadaljnjo pomoč Portugalski. Predsedniku portugalske vlade Coelhu je s pogajanjem vendarle uspelo preprečiti razpad koalicije, s čimer bo Portugalska lažje v roku izpolnila pogoje za v aprilu 2011 odobreno finančno pomoč.

Nemir na finančne trge so pretekli teden vnesle tudi nestabilne politične razmere v Egiptu, kar je dvignilo ceno nafte (WTI Cushing) nad 100 dolarjev. Vojska je ob največji vstaji v Egiptu, v kateri je po ocenah sodelovalo 14 milijonov Egipčanov, sredi tedna odstavila junija 2012 postavljenega predsednika Mursija, s čimer so zagotovljeni pogoji za nove volitve. Objava novice o odstavitvi predsednika je dvignila tečaje delnic egipčanskih družb za več kot 7 %, a pred Egiptom, ki se sooča z močno recesijo, je še ogromno dela, med drugim tudi za zagotovitev 4,8 milijarde dolarjev pomoči s strani Mednarodnega denarnega sklada.

Tudi onkraj Atlantika smo bili pretekli teden priča solidnim gospodarskim objavam. V ZDA je bilo junija že drugi mesec zapored ustvarjenih skoraj 200 tisoč delovnih mest, kar je tudi na ravni povprečja v obdobju pred zadnjo recesijo, okrevanje ameriškega trga dela pa je potrdila tudi najhitrejša rast plač po juliju 2011. Dobre objave v petek so razveselile ameriške vlagatelje, čeprav je bila reakcija na borzi sprva neodločna, saj se je s tem povečala verjetnost, da bo ameriška centralna banka (FED) zmanjšala spodbude gospodarstvu.

Evropo čaka še ogromno dela, a Španija in Irska dokazujeta, da strukturno varčevalne reforme pomagajo. Ob tem ECB dela vse v njeni moči, da ne bi prišlo do novih pretresov. To je ob okrevanju ZDA, kljub posledično manjšim spodbudam s strani FED-a, pozitivno za nadaljnje okrevanje globalnega gospodarstva.

Marko Bombač, CFA
višji upravitelj premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 108/10, 78/11, 55/12 in 105/12-ZBAN-1J; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.